

Наказ №232 від 01.09.2022 р.

Інструкція з безпеки життєдіяльності № 10 при супроводі учнів під час екскурсій, походів, експедицій

1. Загальні вимоги безпеки при супроводі учнів

1.1. *Інструкція з охорони праці при супроводі учнів під час екскурсій, походів, експедицій* розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 26 грудня 2017 року N 1669 та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 553 від 11.07.2018).

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класу загальноосвітнього навчального закладу, що виїжджають з класом на екскурсію (на автобусі або поїзді) у супроводі працівників загальноосвітнього навчального закладу.

1.3. Дана інструкція з охорони праці поширюється на всіх працівників загальноосвітнього навчального закладу, що супроводжують школярів при екскурсіях, походах.

1.4. До супроводу учнів допускаються наступні особи:

- не молодші 18 років, що пройшли обов'язковий медичний огляд і не мають медичних протипоказань для роботи в умовах проведення екскурсій, походів, експедицій;
- які мають спеціальну освіту або достатній досвід роботи;
- пройшли вступний інструктаж і інструктаж на робочому місці;
- знають правила надання першої допомоги і здатні цю допомогу надавати;
- ознайомлені з правилами користування відповідними видами транспорту, правилами поведінки при проведенні зазначених заходів, в місцях їх проведення і при направленні до них.
- вивчили дану інструкцію з охорони праці.

1.5. Супроводжуючий зобов'язаний дотримуватися правил поведінки під час екскурсій, походів, експедицій; правила користування транспортом; не порушувати звичаї, традиції і норми поведінки корінних жителів. Час і місце проведення зазначених заходів визначається наказом директора (розпорядженням заступника директора в межах його компетенції) школи.

1.6. До небезпечних факторів під час походів, екскурсій і експедицій відносяться:

- фізичні - небезпечні природні явища, екстремальний рельєф місцевості, відкриті водойми, транспортні засоби, техногенні катастрофи, інженерні системи в місцях пересування, не зручний одяг і взуття, неправильно підібране спорядження, колючі та ріжучі рослини, плазуни, птахи і тварини, здатні завдати якусь шкоду;
- хімічні - пил, шкідливі і небезпечні речовини, в повітрі і що знаходяться в воді; неякісні або ті, що зберігалися без дотримання норм зберігання, продукти харчування;
- біологічні - хвороботворні мікроорганізми в воді і повітрі; отруйні рослини, комахи, плазуни;
- психофізіологічні - напруга уваги; емоційні навантаження; паніка.

1.7. Про всі несправності обладнання та інвентарю, виявлених при підготовці до походу, екскурсії, експедиції організатор зобов'язаний терміново повідомити інженеру з охорони праці та заступнику директора з АГР, а в разі їх відсутності - черговому адміністратору або директору школи, зафіксувати відповідний запис в журналі заявок.

1.8. Відповідальний за проведення заходу зобов'язаний мати аптечку з медикаментами для надання першої медичної допомоги.

1.9. До проведення інструктажу учнів з техніки безпеки приступають на підставі наказу по школі «Про проведення певного заходу».

1.10. Про кожний нещасний випадок з учасниками походу, екскурсії, експедиції керівник даного заходу повинен терміново повідомити керівника освітнього закладу, а також керівнику органу управління освітою за місцем події.

1.11. За допущене порушення даної інструкції з охорони праці під час екскурсії з учнями керівник заходу несе персональну відповідальність відповідно до чинного законодавства.

2. Вимоги безпеки перед проведенням походу, екскурсії, експедиції

2.1. Перевірити наявність наказу директора школи (розпорядження заступника директора) про проведення екскурсії, туристичного походу, експедиції (загальна тривалість яких не повинна перевищувати: 1 день для учнів 1 - 2 класів; 3 дні - для учнів 3 - 4 класів; 18 днів - для учнів 5 - 6 класів; 24 дні - для учнів 7 - 9 класів; 30 днів - для учнів 10 - 11 класів).

2.2. Перевірити наявність в учнів необхідних медичних висновків та дозволів.

2.3. Перевірити (візуально) справність обладнання та інвентарю, правильність підгонки одягу, взуття та туристичного спорядження; наявність і укомплектованість медичної аптечки; наявність засобів екстреного зв'язку.

2.4. У разі виявлення несправності обладнання, спорядження та інвентарю працівник зобов'язаний негайно повідомити інженеру з охорони праці, заступнику директора з АГР, а при його відсутності - директору загальноосвітнього навчального закладу або чергового адміністратора, провести відповідний запис в журналі заявок.

2.5. Якщо необхідно, то взяти з собою запас питної води і продуктів харчування, для яких можливо забезпечити необхідні умови зберігання.

2.6. Провести інструктаж учнів з техніки безпеки під час походу, екскурсії, експедиції і в відповідних видах транспорту.

2.7. Ознайомити учнів зі звичаями, традиціями і правилами поведінки жителів місць, за якими передбачається переміщення.

2.8. Дізнатися координати для зв'язку з керівництвом органів управління освітою за маршрутом прямування.

2.9. Не приступати до проведення заходу в разі виявлення невідповідності обладнання, спорядження та інвентарю встановленим в даному розділі вимогам, при неможливості виконання зазначених підготовчих дій, а також за відсутності в учнів необхідних медичних висновків.

3. Вимоги безпеки під час походу, екскурсії, експедиції

3.1. При проведенні походу, екскурсії, експедиції необхідно дотримуватися цієї інструкції з охорони праці, правила експлуатації обладнання, спорядження та інвентарю.

3.2. Керівник заходу зобов'язаний забезпечити:

- дотримання програми, маршруту та графіку проведення походу, екскурсії, експедиції;
- дотримання графіка контрольної зв'язку;
- дотримання учнями вимог інструкції з техніки безпеки при проведенні походів, екскурсій, експедицій;
- дотримання учнями встановленого порядку поведінки і правил особистої гігієни;
- дотримання учасниками встановленої форми одягу і правил безпеки в певних природних і погодних умовах;
- шанобливе ставлення до місцевих традицій та звичаїв;
- дбайливе ставлення до природи, пам'яток історії та культури, до особистого і групового майна;
- дотримання необхідних запобіжних заходів при розведенні вогню;
- дотримання правил гігієни під час приготування і вживання їжі;
- дотримання питного режиму;
- вживання необхідних запобіжних заходів в разі небезпечних природних явищ та (або) техногенних катастроф.

3.3. Під час проведення походу, екскурсії, експедиції категорично заборонено:

- порушувати або змінювати маршрут руху, графіки руху по маршруту і контрольного зв'язку;
- пересуватися без взуття;
- торкатися і пробувати на смак незнайомі рослини, гриби, ягоди, рибу і т.п .;
- торкатися до колючих і ріжучих рослин;
- контактувати з отруйними, незнайомими комахами, рибами і тваринами;
- підходити до великих тварин і птахів;
- залишати учнів без контролю дорослих.

3.4. При порушенні будь-ким із учасників екскурсії, туристичного походу, експедиції Інструкції з техніки безпеки необхідно провести позаплановий інструктаж з техніки безпеки.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. При виникненні аварійних і небезпечних ситуацій, здатних завдати шкоди (травми і (або) отруєння) учням, керівник заходу зобов'язаний негайно без паніки вивести учнів з небезпечної зони і (або) вжити необхідних заходів обережності.

4.2. У разі отримання будь-якого виду травми або захворювання, при укусах отруйними тваринами, плазунами, комахами, при травмуванні в результаті впливу небезпечних природних явищ або пересуваючись в умовах екстремального рельєфу, терміново (якщо є можливість) повідомити про те, що трапилося керівнику школи, а також керівнику органу управління освітою за місцем події, надати потерпілому першу допомогу і при необхідності направити його до найближчого медичного закладу.

5. Вимоги безпеки після закінчення походу, екскурсії, експедиції

5.1. Після закінчення заходу супроводжуючий працівник зобов'язаний: звірити за списком присутність всіх учнів;

- перевірити наявність всього обладнання, пристосувань, спорядження і здати на зберігання;
- надати адміністрації школи звіт про проведену екскурсію, туристичний похід, експедицію.

5.2. При виявленні несправності обладнання, пристосувань, спорядження повідомити про це заступнику директора з АГР, а при його відсутності - чергового адміністратора освітнього закладу і зафіксувати запис в журналі заявок.

6. Завершальні положення інструкції

6.1. Перевірка і перегляд даної інструкції при супроводі учнів під час екскурсій, походів, експедицій проводяться не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Інструкція переглядається достроково в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій охорони праці;
- при зміні умов праці під час проведення певного заходу;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій, нещасних випадків і професійних захворювань;
- на вимогу Державної служби України з питань праці.

6.3. Якщо протягом 5 років, з дня введення в дію даної інструкції при супроводі учнів під час екскурсій, походів, експедицій, умови проведення певних заходів не змінювалися, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповідальність за своєчасні зміни, доповнення та перегляд діючої інструкції з охорони праці при супроводі учнів під час екскурсій, походів, експедицій покладається на відповідального за охорону праці в закладі.

Розроблено:

Фахівець з охорони праці

Олена ХОМИНА